

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at indsætte en regel i erstatningsansvarsloven om godtgørelse til efterladte ved dødsfald, der er forvoldt forsægtigt eller groft uagtsomt. Hermed skabes der mulighed for i særlige tilfælde at tilkende de efterladte en godtgørelse for lidelse eller krænkelse som følge af en nærtståendes død. En sådan mulighed eksisterer ikke i dag.

Lovforslaget indebærer endvidere, at den særlige regel i erstatningsansvarsloven om, hvornår krav på godtgørelse for personskade falder i arv, ophæves. Krav på godtgørelse for ikke-økonomisk skade i anledning af en personskade, f.eks. godtgørelse for svie og smerte og for varigt mén, vil herefter falde i arv uden begrænsninger, dvs. uanset om skadelidte har gjort kravet gældende inden sin død.

Lovforslaget bygger på betænkning nr. 1412/2002 om godtgørelse til efterladte ved dødsfald, som er afgivet af en arbejdsgruppe under Justitsministeriet (herefter »betænkningen«, henholdsvis »arbejdsgruppen«). Lovforslaget svarer til arbejdsgruppens lovudkast.

2. Gældende ret

2.1. Erstatning ved dødsfald

Den, der forvolder en andens død, skal efter de gældende regler i erstatningsansvarsloven betale erstatning for de efterlattes *økonomiske tab* som følge af dødsfaldet. Efter erstatningsansvarslovens § 12 skal der således betales erstatning for tab af forsørger og for rimelige begravelsesudgifter, ligesom der efter § 14 a – med virkning for skader, der indtræder efter den 1. juli 2002 – tilkommer den efterlevende ægtefælle eller samlever et overgangsbeløb.

Erstatning for tab af forsørger til ægtefælle eller samlever (erstatningsansvarslovens § 13) udgør 30 pct. af den erhvervsevnetaberstatning, som afdøde må antages at ville have opnået ved et fuldstændigt erhvervsevnetab, dog som hovedregel mindst 663.500

kr. (pr. 1. juli 2002, jf. bekendtgørelse nr. 1055 af 14. december 2001 om regulering af erstatnings- og godtgørelsesbeløb i henhold til lov om erstatningsansvar). Var forsørgeren fyldt 30 år, nedsættes erstatningen efter reglen i erstatningsansvarslovens § 9, jf. § 13, stk. 2, dvs. med 1 pct. for hvert år forsørgeren var ældre end 29 år og med yderligere 2 pct. for hvert år, forsørgeren var ældre end 54 år. Erstatningen nedsættes dog ikke yderligere efter det fyldte 69. år. Med virkning for skader, der indtræder efter den 1. juli 2002, er der sket en væsentlig forhøjelse af erstatningsniveauet bl.a. ved tab af forsørger (lov nr. 463 af 7. juni 2001 om ændring af bl.a. erstatningsansvarsloven). Den højeste forsørgertaberstatning udgør således i dag 1.860.150 kr. mod tidligere 1.116.000 kr.

Afdødes børn kan kræve erstatning for tab af forsørger svarende til summen af de bidrag til barnets underhold, som afdøde kunne være pålagt efter lov om børns forsørgelse, hvis afdøde havde været bidragspligtig (erstatningsansvarslovens § 14). Var afdøde eneforsørger, forhøjes erstatningen til det dobbelte.

Der kan efter erstatningsansvarslovens § 12 endelig ydes forsørgertaberstatning til andre end ægtefælle, samlever og børn, f.eks. til stedbørn og forældre, hvis der har været en faktisk forsørgelse fra afdødes side.

Efter erstatningsansvarslovens § 12 skal den, der er erstatningsansvarlig for en andens død, endvidere betale erstatning for rimelige begravelsesudgifter.

Det har tidligere været uafklaret, i hvilket omfang andre udgifter som følge af dødsfaldet, f.eks. flytteudgifter og udgifter til hushjælp, kan kræves erstattet. Med virkning fra den 1. juli 2002 er der imidlertid som nævnt ovenfor indsat en ny § 14 a i erstatningsansvarsloven om overgangsbeløb til de efterladte ved dødsfald.

Efter den nye § 14 a tilkommer der ved dødsfald den efterlevende ægtefælle eller samlever et overgangsbeløb på 111.000 kr., jf. bekendtgørelse nr. 1055 af 14. december 2001 om regulering af erstatnings- og godtgørelsesbeløb i henhold til lov om erstatningsansvar. Overgangsbeløbet ydes som en standardiseret kompensation for de forskellige uforudsete og mere eller